

- dle rozdělovníku -

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:

MHMP 1832870/2023

Sp. zn.:

S-MHMP 414826/2022

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Černohouz

236 003 940

Počet listů/příloh: **4/0**

Datum:

1. 9. 2023

Příkaz

Magistrát hlavního města Prahy, odbor památkové péče (dále jen „MHMP OPP“), věcně a místně příslušný správní orgán státní památkové péče v hlavním městě Praze, podle ustanovení § 36 odst. 1 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále pouze „památkový zákon“), a ustanovení § 62 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“), **rozhodl** v souladu s ustanovením § 90 ZOP a ustanovením § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále pouze „správní řád“), **t a k t o** :

Právnícká osoba GALERIJNÍ a.s. se sídlem **Hradčanské náměstí 67/8, 118 00 Praha – Hradčany**, IČO **24162566**, se uznává vinnou z přestupku dle ustanovení § 35 odst. 2 písm. f) památkového zákona, kterého se dopustila na pozemcích parc. č. 102 a parc. č. 104, k. ú. Hradčany, jakožto stavebník ve vztahu k záměru nazvanému „**Stavební úpravy Trčkových domů a zahrady Praha, Hradčany č. p. 67, Hradčanské nám. 8**“ tím, že v blíže nezjištěné době, nejdříve po dni 8. 9. 2020, kdy nabylo právní moci rozhodnutí Stavebního úřadu - Úřadu městské části Praha 1, sp. zn.: UMCP1/261160/2020/VÝS-Su-4/67, č. j.: 309034/2020 jež stavbu schválilo, zahájila stavební činnost, aniž by splnila oznamovací povinnost stanovenou v § 22 odst. 2 památkového zákona vůči Archeologickému ústavu Akademie věd ČR. Nemovitost, dotčená stavební činností, se nachází na území s archeologickými nálezy, stejně jako na území

Sídlo: Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1

Pracoviště: Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1

Kontaktní centrum: 800 100 000, fax: 236 007 157

E-mail: posta@praha.eu, ID DS: 48ia97h

Pražské památkové rezervace, prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze, a pod r. č. 39634/1-932 jako položka nazvaná „Martinický palác, Trčkovský dům“ figuruje na Ústředním seznamu kulturních památek České republiky.

Za spáchání přestupku se právnické osobě GALERIJNÍ a.s., identifikované výše, **ukládá** podle ustanovení § 35 písm. b) ZOP, § 46 ZOP a § 35 odst. 5 písm. b) památkového zákona **správní trest pokuty** ve výši **10 000 Kč** (slovy deset tisíc korun českých).

Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí (příkazu) o jejím uložení na účet číslo **30015-5157998/6000**, k. s. 0558, v. s. **4200002095**, PPF banka, a. s., Evropská 2690/17, Praha 6.

Odůvodnění:

Realizaci stavební a jiné činnosti na území s archeologickými nálezy upravuje památkový zákon v § 22 odst. 2, který stanoví, že *„Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoba, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů“*.

Nesplnění oznamovací povinnosti, uložené citovaným ustanovením, představuje porušení zákona, na něž pamatuje skutková podstata přestupku.

Ustanovení § 35 odst. 2 písm. f) památkového zákona určuje, že *„právnická osoba se ...dopustí přestupku tím, že neplní oznamovací povinnost stanovenou v § 21 odst. 4, § 22 odst. 2 nebo § 23 odst. 2 tohoto zákona“*.

Dne 28. 7. 2021 obdržel správní orgán žádost (evidováno pod spisovou značkou S-MHMP 1127347/2021) o závazné stanovisko ve věci rekonstrukce reprezentačního sálu uvnitř posuzovaného objektu. V rámci procesu, směřujícího k vydání požadovaného závazného stanoviska, zpracoval své písemné vyjádření stran předloženého záměru Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze (dále jen „NPÚ“). Ten mimo jiné výslovně upozomil na povinnost *„stavebníka již v době přípravy stavby tento záměr oznámit archeologickému ústavu AV ČR (...)“*. Správní orgán zmíněné upozornění ve svém posléze vydaném závazném stanovisku plně citoval.

Dne 8. 3. 2022 MHMP OPP obdržel podnět Archeologického ústavu Akademie věd ČR v.v.i. (dále pouze „ArchÚ“) k zahájení řízení o přestupku *„ohledně neoznamovaných“* prací, souvisejících

s odvodněním severního křídla Martinického paláce a s rekonstrukcí reprezentačního sálu v tamním 1. PP. ArchÚ ve svém podnětu vysvětluje, že jeho pracovník sice dostal možnost budovu navštívit, ale až ve fázi, kdy „(...) *zemní práce byly už z velké míry provedeny*“ a většina výkopů už zasypána. Zásahy měly probíhat v interiéru 1. PP a v exteriéru nemovitosti podél severních stěn paláce. Celkový objem vykopané zeminy ArchÚ odhaduje na 20 m³. Dle jím zaznamenaných zjištění se jednalo o novověké a mladší navážky, nicméně podle dalších slov ArchÚ nelze vyloučit, že mohlo dojít k odstranění i starších, středověkých souvrství. Na základě sdělení Stavebního úřadu - Úřadu městské části Praha 1, sp. zn.: S UMCP1/188195/2023/VÝS-Su-4/67 ze dne 15. 5. 2023 se správní orgán dozvěděl, že shora konkretizované stavební povolení (viz výrok tohoto příkazu) si vyžádal tehdejší vlastník předmětné kulturní památky, Martinický palác a.s., se sídlem Hradčanské náměstí 67/8, 118 00 Praha – Hradčany, IČO 27366073. Z obchodního rejstříku pak MHMP OPP zjistil, že předchozí větou specifikovaná společnost zanikla (zapsáno dne 31. 12. 2021), a že její jmění přešlo v důsledku fúze sloučení na společnost GALERIJNÍ a.s. Vyhodnocením faktů, shrnutých do tohoto odstavce, správní orgán dovedl, že subjekt, odpovědný za řešené práce, je uskutečnil bez oznámení záměru směrem k ArchÚ, a že pozici takového subjektu, resp. subjektu současně odpovědného za nesplnění oznamovací povinnosti stanovené v § 22 odst. 2 památkového zákona, zastává GALERIJNÍ a.s. jakožto právní nástupce společnosti Martinický palác a.s.

Památkový zákon definicí termínu „území s archeologickými nálezy“ neobsahuje. Při vymezování zmíněného pojmu dlužno vycházet z čl. 1 odst. (ii) a (iii) Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidované), publikované pod č. 99/2000 Sb. m. s. (dále jen „Maltská konvence“), kde je definováno archeologické dědictví, k jehož ochraně se Česká republika jako smluvní strana Maltské konvence zavázala. Území s archeologickými nálezy lze tedy vymezit jako území, konkretizované ustanovením čl. 1 odst. (ii) a (iii) Maltské konvence. V této souvislosti nutno rovněž upozornit na čl. 2 odst. (i) Maltské konvence, dle kterého mezi závazky každé smluvní strany patří vedení soupisu jejího archeologického dědictví a klasifikace chráněných památek a oblastí. Česká republika plní danou povinnost prostřednictvím Státního archeologického seznamu, vytvořeného v rámci výzkumné činnosti Národním památkovým ústavem a jeho předchůdcem, Státním ústavem památkové péče. Státní archeologický seznam představuje evidenci archeologických lokalit zakreslených do mapy v digitální podobě.

MHMP OPP pokládá za prokázané, že GALERIJNÍ a.s. nese odpovědnost za výkon stavební činnosti na území s archeologickými nálezy.

Stavební činnost památkový zákon nedefinuje. Důvodová zpráva k památkovému zákonu jako příklad uvádí stavby průmyslových a obytných komplexů, dolů, lomů, komunikací, zemědělské a vodohospodářské stavby.

Oznamovací povinnost tíží stavebníky bez ohledu na to, zda konkrétní zamýšlenou stavební činností dojde nebo nedojde k zásahu do archeologického naleziště, a dokonce i bez ohledu na to, zda stavebníci vědí, že se jedná o území s archeologickými nálezy neboli zda se na území, v němž hodlají stavební činnost realizovat, nacházejí prvky archeologického dědictví.

Posuzovaná oznamovací povinnost má za svůj účel zajistit pro ArchÚ včasnou informaci o zamýšlených pracích, které by mohly archeologické dědictví na předmětném území ohrozit, poškodit nebo zničit, aby ArchÚ, popř. oprávněná organizace dostaly možnost uplatnit požadavky na uskutečnění záchranného archeologického výzkumu. Příslušné oznámení nutno učinit s dostatečným předstihem, a to nejen v zájmu subjektu, jenž má výzkum provádět (ArchÚ, oprávněná organizace nebo jiná oprávněná osoba), ale především ku prospěchu stavebníka. Realizace výzkumu vždy znamená větší či menší zdržení stavební činnosti.

Povahu přestupku má „*společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přešupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin*“. Nesplnění oznamovací povinnosti, uložené stavebníkovi jako právnické osobě ustanovením § 22 odst. 2 památkového zákona, za přešupek označuje ustanovení § 35 odst. 2 písm. f) téhož zákona. V řešené věci došlo k naplnění jak formálního znaku přešupku, tak i jeho znaků, stanovených památkovým zákonem. Zároveň se nejedná o trestný čin. Dotčený skutek správní orgán kvalifikoval jako čin protiprávní, jelikož nedovodil žádnou okolnost, jež by protiprávnost vylučovala. MHMP OPP shledal i naplnění materiálního znaku, a sice společenské škodlivosti přešupku. V kontextu společenské škodlivosti správní orgán odkazuje kupř. na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále pouze „NSS“) ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012 – 28 (judikáty Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz), kde se NSS vyslovil, že cit.: „*již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské nebezpečnosti zpravidla vyšší než nepatrný.*“). Čin, kterého se právní předchůdce společnosti GALERIJNÍ a.s. dopustil (nesplnění oznamovací povinnosti podle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona), má charakter přešupku. MHMP OPP považuje za prokázané, že zmíněná oznamovací povinnost ohledně uskutečněné stavební činnosti pro tehdejšího stavebníka platila, a že ji měl splnit.

Ve vztahu k jejímu nesplnění správní orgán zdůrazňuje, že daná povinnost zavazuje odpovědný subjekt přímo ze zákona, její smysl spočívá v nutnosti zachránit a dokumentovat archeologické nálezy jako jedinečný a nenahraditelný pramen poznání života člověka od počátků jeho existence. Proto zákon trvá na splnění oznamovací povinnosti **před** provedením stavební činnosti.

MHMP OPP konstatuje, že na situaci nahlíží, jako by GALERIJNÍ a.s. předmětnou povinnost porušila, když její právní předchůdce realizoval stavební činnost, specifikovanou výrokem tohoto příkazu, aniž by o posuzovaném záměru předepsaným způsobem (oznámením) informoval ArchÚ.

Správní orgán se v rámci svých povinností zabýval objektivní stránkou řešené skutkové podstaty a naplněním jejích obligatorních znaků, jimiž jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Jakémukoli uskutečňování stavební činnosti na území s archeologickými nálezy musí předcházet splněná oznamovací povinnost (viz výše). Její nesplnění znamená rozpor s právní povinností a vyvolání protiprávního stavu. MHMP OPP shledává prokázaným, že odpovědný subjekt naplnil veškeré znaky dotčené skutkové podstaty, a že z jeho strany šlo o jednání protiprávní, jehož spácháním nastal škodlivý následek, předpokládaný památkovým zákonem. Stavebník se tudíž dopustil přešupku dle ustanovení § 35 odst. 2 písm. f) památkového zákona.

Správní orgán má za povinnost přestupek projednat a při naplnění jeho materiální i formální stránky je oprávněn uložit správní trest - sankci - pokutu.

Podle ustanovení § 35 odst. 5 písm. b) památkového zákona lze za přestupek uložit pokutu do 4 000 000 Kč, jde-li o přestupek dle odstavce 2 téhož ustanovení.

Provádění stavby na území s archeologickými nálezy vykazuje povahu stavební činnosti. Ve zmíněném smyslu nelze zpochybnit, že právní předchůdce společnosti GALERIJNÍ a.s. měl dané oznamovací povinnosti vyhovět nejpozději ke dni zahájení stavební činnosti. Na základě podnětového sdělení ArchÚ jako subjektu, vůči kterému oznamovací povinnost směřuje, MHMP OPP uznal za prokázané, že se tak nestalo. Jestliže příslušný subjekt svou povinnost nesplní, poruší tím památkový zákon, dopustí se protiprávního jednání a spáchá přestupek (viz str. 4 tohoto příkazu, poslední věta).

Správní orgán přihlédl ke všem relevantním kritériím (uvedeným formou demonstrativního výčtu), a to k charakteru i závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem (§ 39 a § 40 ZOP), době trvání protiprávního jednání, resp. stavu a k rozsahu způsobené škody, k povaze činnosti právnické osoby. S ohledem na právě konkretizované meze správního uvážení uložil za posuzovaný přestupek správní trest pokuty a stanovil její výši.

Při stanovení výše pokuty MHMP OPP zohlednil ve smyslu ustanovení § 38 ZOP (viz předchozí odstavec) závažnost přestupku, jeho charakter, zejména význam památkovým zákonem chráněného zájmu, jehož se přestupek dotkl, a kterým je v předmětném případě ochrana a hodnota archeologického dědictví jakožto součásti dědictví kulturního.

Protiprávní jednání stavebníka (potažmo odpovědnost jeho právního nástupce) včetně důsledku, resp. následku, správní orgán hodnotí tak, že GALERIJNÍ a.s. nesplněním řešené oznamovací povinnosti sice porušila významný veřejný zájem na ochraně kulturního dědictví, ale v méně závažném rozsahu.

MHMP OPP při hodnocení způsobu spáchání zmíněného přestupku přihlédl ke skutečnosti, že protiprávní jednání společnosti Martinický palác a.s., resp. jejího právního nástupce, spočívá v pasivním nekonání, tedy opomenutí, ačkoli konat – předem oznámit stavební činnost – měl.

Jako polehčující okolnost správní orgán do stanovené výše pokuty v souladu s ustanovením § 39 ZOP promítl fakt, že jak tehdejší stavebník, tak jeho právní nástupce, spáchal rozpor s předpisy na úseku státní památkové péče z hlediska působnosti MHMP OPP vůbec poprvé. Jako další polehčující okolnost ve prospěch společnosti GALERIJNÍ a.s. vyznívá k tíži zájmů památkové péče skutečnost, že poté, co odpovědný subjekt zemní práce provede bez oznámení a výkopy zasype, nelze už nikdy jednoznačně potvrdit, zda mohlo v důsledku realizované činnosti dojít k poškození či zničení archeologických nálezů. Jako okolnost přitěžující naopak správní orgán shledal následující fakt. Zmocněnec tehdejšího stavebníka ve věci stavebních úprav Martinického paláce (viz shora) obdržel písemné vyjádření NPÚ (výslovně informující o existenci oznamovací povinnosti podle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona) k danému

záměru dne 27. 8. 2021, tedy o tři týdny dříve, než Pražská archeologická komise předmětnou akci přidělila ArchÚ. NPÚ v řešeném vyjádření - ačkoli své tamní závěry vyvozuje na základě „*znalosti situace*“ - na rozpracovanost zemních zásahů nikterak nepoukazuje. Z obojího vyplývá, že právní předchůdce společnosti GALERIJNÍ a.s., začal zemní práce uskutečňovat v situaci, kdy obsah a význam dotčené oznamovací povinnosti znal.

Vzhledem k mezím správního uvážení, k polehčujícím i přitěžujícím okolnostem a k tomu, že MHMP OPP hodnotí závažnost posuzovaného protiprávního jednání včetně jeho důsledku resp. následku jako nízké, stanovil pokutu v symbolické výši na samotné spodní hranici zákonného rozpětí.

Správní orgán při zvážení druhu trestu a jeho výměry s ohledem na výše objasněné a na judikaturu NSS – analogicky rozsudek č. j. 7 As 71/2010 – 97 ze dne 30. 9. 2010, publ. pod č. 2209/2011 Sb. NSS, kde NSS vyvodil závěr, že „*mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost správního deliktu, význam chráněného zájmu, který byl správním deliktem dotčen, způsob spáchání správního deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán.*“, uložil sankci na samé spodní hranici zákonného rozpětí (viz konec předchozího odstavce) zejména z důvodu jejího preventivního působení, aby odpovědný subjekt nepraktikoval tentýž postup do budoucna v souvislosti s dalšími eventuálně zamýšlenými stavebními záměry či zásahy na území s archeologickými nálezy.

MHMP OPP postupoval v souladu s ustanovením § 90 ZOP a § 150 odst. 1 správního řádu a výrokem specifikovanou povinnost k úhradě pokuty uložil formou příkazu, jehož vydání je prvním úkonem v řízení. Pro uplatněný postup byly splněny zákonné předpoklady, neboť řízení dle § 35 odst. 2 písm. f) památkového zákona je řízením z moci úřední a skutková zjištění ve věci má správní orgán za dostatečnou. Vzhledem ke skutečnosti, že vydání zmíněného příkazu je prvním úkonem v řízení, MHMP OPP neuložil společnosti GALERIJNÍ a.s. povinnost nahradit náklady řízení (§ 150 odst. 4 správního řádu).

Správní orgán se zbýval také otázkou zachování lhůty k projednání přestupku, jak mu ukládají ustanovení §§ 29 – 32 ZOP. Pro informaci poznamenává, že podle ustanovení § 30 písm. b) ZOP v případě přestupku zde vyřizovaného (s ohledem na fakt, že zákon za jeho spáchání stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice přesahuje 100 000 Kč), promlčecí doba trvá tři roky. Co do počátku běhu promlčecí doby MHMP OPP vychází z předpokladu, že promlčecí lhůta zde začala plynout „od doby přípravy stavby“, čili nejdříve po dni 8. 9. 2020, kdy nabylo právní moci shora konkretizované rozhodnutí, kterým příslušný stavební úřad (viz výše) uvedenou stavbu povolil. Oznamováním o zahájení přestupkového řízení (resp. o pokračování v řízení) se promlčecí lhůta přerušuje a počíná běžet nová (od začátku). Totéž následuje po **doručení** příkazu, vyslovujícího vinu, je-li příkaz prvním úkonem v řízení. Dojde-li k nastíněnému přerušování promlčecí lhůty, pak odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání (§ 32 odst. 3 ZOP). V době vydání tohoto příkazu interval tří let od právní moci rozhodnutí stavebního úřadu neuplynul, z čehož pramení, že lhůta pro projednání přestupku a uložení správního trestu v předmětné věci zůstala zachována.

Vzhledem k dosud vysvětlenému správní orgán rozhodl způsobem, popsaným ve výroku tohoto příkazu.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podat odpor, a to do 8 dnů ode dne jeho oznámení, k Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče. Lhůta pro podání odporu dle ustanovení § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy byl příkaz doručen. Doručení písemnosti upravují ustanovení § 23 a § 24 správního řádu, jež určují, že nebyl-li adresát tohoto příkazu zastižen, příkaz se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložený příkaz ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl příkaz k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraven, nevyzvedne, považuje se příkaz podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu za doručенý posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v uvedeném případě lhůta pro podání odporu). Dle ustanovení § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, je dokument, který byl dodán do datové schránky, doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, jež má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Nepřihlásí-li se ve lhůtě do 10 dnů ode dne dodání do datové schránky, považuje se dokument za doručенý posledním dnem této lhůty. Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Zpětvzetí odporu není podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu přípustné. Příkaz, proti kterému nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Mgr. Jiří S k a l i c k ý

ředitel odboru

podepsáno elektronicky

otisk úředního razítka

Rozdělovník:

Doručuje se datové schránky do vlastních rukou:

- GALERIJNÍ a.s., Hradčanské nám. 67/8, 118 00 Praha – Hradčany (IDDS: 3295x24)

MHMP OPP - spis